ÜDVÖZLŐ SZÓZAT,

MELLYET

BAUER JÁNOS

URNAK

**A KIR. EGYETEMI NYOMDA' BETÜSZEDŐJÉNEK
FÉLSZÁZADOS MUNKÁSSÁGA' MEGÜNNEPLÉSE'
ALKALMÁVAL**

**1844. TÉLELŐ' 8-DIKÁN SZAVALT
EGYIK SZEDŐ TÁRSA.**

I.

Mennél ritkább szerencse ötven esztendőt, egy fél századot folytonosan egy Intézetben tölthetni; annál igazságosabb, méltányosabb közös örömünk is, melly minket ma *Bauer János* Úr' félszázados munkássága jubileumának megüllésére e kedvderült estélyre összegyüjtött. De, azt tartom, nem csupán e jubileuma aggastyánunknak idézte elő e mai ünnepélyünket; mert már sokan lehettek és lesznek is, egy helyütt ötven és több évekig élők, a nélkül, hogy akár társaiktól előljáróiktól valaha tiszteletet, méltánylást érdemelnének. Jubilarisunkat tehát olly jeles tulajdonságok ékesítik, mellyek neki már régen megszerezték mindnyájunk' szeretetét úgy, hogy ezen jubileumot inkább csak mint kedvező alkalmat ragadtuk meg, neki részvétünket, szeretetünket ünnepélyesen kinyilatkoztatni. Az ő példás munkássága élelmet, szilárd jelleme becsültetést szerzett neki mindenkitől, ki őt valóan megismerte. Valamint pedig a bolygó tűz nem a feléje, hanem előle futót követi, ugy kedves aggastyánunk is leginkább szerény igénytelensége által nyerte meg az őt kisérő közönséges méltánylást és tiszteletet. Melly hogy ne csak szóbeli 's legott elhangzó legyen, olly emlékkel akartuk ma megtisztelni, melly élte' fogytáig maradandó legyen.

II.

An fünfzig Jahre stehst du schon
  An Deinem Setzkasten,
Und arbeitest gar rüstig fort
  Und willst noch gar nicht rasten.

Du hast wohl in der langen Zeit
  Die Kunst zu lieb gewonnen,
Und manches grosse, schöne Werk
  Hat Deine Hand begonnen.

Du kennst die Lettern alle wohl,
  Die Zeichen wundermächtig -
Aus dunkelm Letternkasten steigt
  Oft eine Sonne prächtig!

Du weist aus Zeichen gross und klein,
  Ein Werk wohl zu bereiten -
Weist Du denn auch, was einzeln wohl
  Die Zeichen da bedeuten?

Der Jugend gleicht der Kasten ganz,
  So lang er ist sortiret,
Man weiss nicht, bevor er ausgesetzt,
  Welch' Ganzes er gebieret.

Steht fest einmal die Form bereit,
  Das Ganze ganz gelungen,
So gleicht's der Manneszeit so schön,
  Die sich ihr Ziel errungen.

Und werden dann die Lettern
  Am Ende abgeleget,
So oft es gleich dem Alter,
  Das sich zur Ruh' begebet.

Du aber, alter Genosse!
  Willst nicht der Ruhe pflegen,
Willst nicht nach fünfzig Jahren
  Ab den Winkelhacken legen.

So bleib' in unserer Mitte,
  Als Aeltester von Allen,
Bis Deine Lebensschrift abzulegen
  Dem Faktor der Welt wird gefallen!

Und so wollen wir uns vereint, in des Schiksals Walten
Mit Liebe, Kraft und Muth an den Stab der Kunst auch halten;
Dann sei in der Ferne unser schönstes Streben
Nur für die Kunst zu wirken und zu leben,
Damit wir würdig nachahmen unsern edlen Kunstbegründer
Und laut und freudig rufen können:
    Heil Guttenberg! Heil dem Erfinder!

III.

Tisztelt Gyülekezet!

Hálás köszönetünket fejezzük ki, hogy öreg társunk félszázados örömünnepén megjelenni sziveskedtek, s ez által bebizonyiták, miként a müveltség leghatalmasabb eszköze, a könyvnyomtatás gyakorlói iránt részvéttel, elismeréssel viseltetnek. - Azon bajtársunk, ki ma ez örömünnep hőse vala, hasonlít a betűkhöz, mindkettő néma, mégis szól, beszél lelke által, magában véve mindkettő parányi részecske, de viszonyban társaival - fölötte sokat tehet. Nem kell hosszasan vitatnom milly roppant befolyása volt és van a könyvnyomtatásnak az emberiség felvilágosodására, a szabadság, müveltség kifejlődésére, - s én csak a fölött jelentem ki örömem, hogy e szent czél előmozditását mi is segítjük, s hogy van köztünk ollyan, ki e nemes feladatnak már 50 éves gyakorlója. Az isten éltesse még agg bajtársunkat sok ideig, adjon neki erőt, egészséget szép körű munkálatához, s adja az ég, hogy a tisztelt gyülekezet tanuja legyen még sok illy örömünnepnek, melly a müveltség, felvilágosodás előmozditóit némi magasabb önérzetre buzdítja, s fáradozásaikat nemes irányú méltánylásban részesíti!!

IV.

Fünfzig Jahre sind vergangen,
  Dass ein Jüngling kam aus Wien,
Wo er Unterricht empfangen;
  Er wies auf seine Schrift nur hin;
Gehör und Sprache fehlte ihm,
  Doch war im Herzen Biedersinn.
Seit jener Zeit wirkt er beständig
  Im königlichen Institut
Als Setzer, nun zwar in die Sechzig,
  Doch gut gethan ist's, was er thut.
Stets war er fleissig, treu und emsig,
  Voll off'ner, biedrer Redlichkeit,
Geg'n Vorgesetzte unterthänig -
  Mit Allen stets in Einigkeit.
Johann Bauer heisst der Mann
  Der sich des Glücks heut freuen kann,
Nach einem halben Säculum
  Noch frisch zu wirken und mit Ruhm.
Denn Herrn aber lasst uns loben,
  Der dieses Fest uns hat gebracht;
Denn Alles kommt ja nur von oben,
  Von Gott der Weisheit und der Macht;
In lasst uns preisen immerdar. -
  Es lebe hoch der Jubilar!

V.

Tekintetes Nemzetes
Előljáró Urak,
Szeretett Sorsosim!

Hadd legyen szabad szót emelnem, lelkem' mélyéből hatalmasan föltorlódót; szót, jelen örömünnepünket megüdvözlendőt; és tiszteletest hozzátok Tisztelt Előljárók! baráti örömszót hozzátok, szeretett bajtársaim! és üdvözlőt ő-hozzája, kinek emlékünnepét megülni összejöttünk, - ritka, örvendetes ünnepély mindnyájunkra nézve, mellyhez hasonlót talán évszázadok' legördülése nem mutathatand föl. Örömmel látjuk, és szívörömmel üdvözöljük őt, ki látja, de nem hallja, látja de szóval nem visszonozhatja érzelmeinket; üdvözlöm őt, az egyszerü igénytelenségében teljes méltánylatra érdemes agg bajtársunkat, őt kinek életösvénye fölött 67 évnek sok tekintetben sajnálatos patakja folydogált el; ki élte' tavaszán oda állott egy betü-szekrényhez, az isteni gondviselés-kiszabta tényköréhez, és tehetségeihez képest szerény eszközűl szolgálandó a' tudomány' és irodalom' terjesztésére, nem ingyen-élő, hanem hasznos tagja a' köztársaságnak! És ő hivatalának sokaknál nagyobb megerőltetéssel és szorgalommal megfelelt; ő hivatalát megbecsülte, megtisztelte 's a' hazának hasznos polgára lett. Ötvenszer vértezte föl a' tél jégpánczélával mellét szőke Dunánknak, 's födte el a' rétegeket hófátyolával; egy fél évszázad, egy emberélet' roppant része gördült le az ő életéből a' mulandóság' tengerébe; és ő mindenkor ernyedetlen szorgalommal s legpéldásabb magaviseletével járt el szerény hivatalában, 's tettleg bebizonyította: hogy nem a' hivatal teszi az embert, hanem az ember kölcsönöz fényt műkörének, minden müvész tiszteletre méltó és egy sem alacsony rangu, ha értelemmel s szorgalommal eljárt kötelességében. Örömmel, teljes szívörömmel üdvözlöm tehát őt, ki egy egész félszázadig hiven és pontosan eljárva állandó buzgósággal és példás szorgalommal fényt kölcsönzött hivatalának. Tudom és tisztes orczáitokról olvasom, tisztelt előljárók és szeretett sorsosim! hogy osztoztok örömüdvözletemben. Sőt fogadjátok köszönetemet szivünk' mélyéből tisztelt előljáróink, fogadjátok hálás elismerésünket, hogy magas jelenlétetekkel örömünnepünket megtisztelni, diszesítni sziveskedtetek. - És nekünk, szeretett sorsosink! jelen ünnep legyen egyuttal emléke elöljáróink' hozzánk való leereszkedő szeretetének, legyen ünnepe az egymás iránti őszinte barátság', bizodalom', testvéries szeretet' erősebb lánczolatának. Lelkeink, sziveink egyben pontosulnak össze, 's őbenne előljáróinkkal együtt az egyszerü érdem, 's hivatalbeli gondosság' méltánylata' koszoruztatásának örömnapját ünnepeljük. Isten' áldása szálljon testületünkre, s testvéries barátsági indulatainkra, és ő éltesse előljáróinkat, és örömünnepünk' aggastyánát. Éljenek! Éljen!!

Bleib’ noch viele, viele Jahre
An der Seite Deiner Lieben;
Und es segne, schütze, wahre
Er, der Höchste, Dich hienieden -
Reich an Freuden sei Dein Abend!

Namen-Verzeichniss
der Individuen der königl. ung. Univers. Buchdruckerei,
welche diesem Jubilaeumfeste beiwohnten.

B.

Bähringer Joseph	S.
Balogh Johann	S.
Bencze Johann	S.
Berr Stephan	D.
Bodnár Joseph	S.
Brosik Laurenz	D.

C.

Csader Anton	D.
Cservinszky Georg	S.
Csik Mathias	S.
Czinnel Joseph	G.

D.

Damisch Anton	D.

E.

Eder Franz	S.

F.

Fischer Anton	S.
Fischer Johann junior	D.
Fischer Stephan senior	D.
Förchtegott Franz	S.
Fürther Julius	S.

G.

Gartner Johann	S.
Girstorfer Joseph	D.

H.

Haderer Johann	G.
Hall Balthasar	S.
Hebentanz Franz	S.
Hegedüs Stephan	S.
Holzhauser Johann	S.
Huber Mathias	G.

I.

Iselin Daniel	S.

K.

Kappler Joseph	D.
Károlyi Joseph	S.
Keith Carl	D.
Kern Johann	S.
Kottesovszky Franz	S.
Kovárik Franz	S.
Kratzer Georg	D.
Kraus Mathias	D.
Krestits Elias	S.
Kunz Anton	D.

L.

Lazarovich Demeter	S.
Litzenmayer Franz	S.
Lukáts Ladislaus	S.

M.

Machatzka Ferdinand	G.
Märtz Eduard	D.
Müller Anton	D.

N.

Nagy Carl	S.
Nánay Franz	S.
Nemetz Johann	G.
Nestler Franz	S.

P.

Perczel Franz	S.
Pfarrer Anton	S.
Pongrácz Franz	D.
Prefort Johann	D.

R.

Remele Franz	S.
Rippel Stephan	D.
Rosnyay Mathias	S.

S.

Sänger Andreas	S.
Schmidt Rudolph	G.
Schmidtbauer Franz	D.
Schnitzbauer Joseph	G.
Scholtz Ignaz	S.
Seligmann Stephan	G.
Soukup Johann	S.
Specht Anton	D.
Steiner Nicolaus	S.
Strasser Johann	M.
Streibig Johann	S.
Strobel Stephan	D.
Stössel Johann	S.
Suterell Matthaeus	D.

T.

Tabershoffer Joseph	D.

U.

Unverdorben Franz	D.

W.

Werbetits Wilhelm	D.
Willigmayer Michael	G.
Wolff Johann	G.
Wuits Joseph	G.
Wurzinger Mathias	D.